

Notulen van de openbare raadsvergadering van 28 januari 2019

Aanvang 19.30 uur

Plaats raadzaal gemeentehuis te Heerde

Aanwezig waarnemend voorzitter: W. de Weerdt

de leden:

ChristenUnie-SGP: G. van der Rhee, H. Sellies, J. Tuinman

CDA: J. Grotenhuis-van der Horst, J. Kampherbeek, H.J. Mateman, S.

Nienhuis

VVD: G. Hardam-Postma, B.D. Volkers

GBP: W.J. Boeve, J.W.J. van Ommen

PvdA: B. Horst, G. Vijge-Koning

D66/GL: G. Kwekkeboom, D.J. Landman-Kok

het college: H.J. Berkhoff, Y. Çegerek, W.I. Meijer

de griffie: B. Espeldoorn-Bloemendal

notulist: H. Geertsma

Afwezig

m.k.a.

B.J. van der Linde

5

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering, gaat voor in het ambtsgebed en heet alle aanwezigen hartelijk welkom. De heer De Weerdt legt uit waarom hij deze vergadering leidt: de benoeming van de nieuwe burgemeester gaat pas op 1 februari in en de waarnemend voorzitter is ziek.

10

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld overeenkomstig het concept. Voor agendapunt 5 zijn twee amendementen en een motie aangekondigd.

15

3. Verslag raadsvergadering 17 december 2018

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Spreekrecht publieke tribune

Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

20

5. (B) Renovatie raadhuis

Van het veegronddje wordt geen gebruik gemaakt.

25

Eerste ronde

De heer Van Ommen dient namens GBP een motie en een amendement in (zie bijlage, ook voor de toelichting). Hij benadrukt dat zijn fractie vooral punt 6 van het dictum van de motie erg belangrijk vindt, wat er verder ook besloten wordt.

Mevrouw Landman: D66/GroenLinks is het uiteraard eens met de stelling dat het raadhuis een mooi historisch gebouw is. Het heeft een culturele waarde voor de gemeente en soms ook een emotionele – bijvoorbeeld omdat men er getrouwd is. Dat het gebouw binnen afzienbare tijd gerenoveerd moet worden, is ook duidelijk. Daarbij gaat het vooral om het klimaat, de verwarming, de isolatie, het sanitair en de toegankelijkheid voor rolstoelen.

Het gebouw moet uiteraard ook geen lekkend dak hebben. De vraag is alleen of de renovatie nu meteen moet gebeuren en of het zo uitgebreid moet. D66/GroenLinks vindt het erg dat over zo'n hoog bedrag niet wordt overlegd met de inwoners, terwijl in dezelfde tijd wel met hen gesproken wordt over forse bezuinigingen, met name in het sociale domein. De fractie heeft het gevoel dat de portefeuillehouder haar op dit punt niet begrijpt. Tijdens de participatieavond kwam het punt ook al aan de orde. Raadsleden zijn volksvertegenwoordigers en spreken niet namens zichzelf. D66/GroenLinks probeert dan

40

ook de standpunten van de inwoners te verwoorden. Die inwoners begrijpen niet wat er nu gebeurt. Het presenteren van een dergelijk voorstel op zo'n ongelukkig moment vergroot de verwijdering tussen hen en de politiek. In 2015 en 2017 gaf een raadsmeerderheid aan op termijn tot renovatie te willen besluiten. De financiële omstandigheden waren toen echter heel anders dan nu. D66/GroenLinks heeft een lijstje met onderwerpen waar ook iets mee moet gebeuren (zie de toelichting op het amendement van deze fractie). De fractie vraagt het college met klem dat lijstje mee te nemen in zijn afwegingen. Ze wil ook graag weten of de raad gaat voor gezamenlijkheid of dat een paar fracties de gemeente willen besturen. D66/GroenLinks zoekt de verbinding met alle raadsleden en met het college, ok bij dit belangrijke onderwerp. De fractie wil haar verantwoordelijkheid nemen, maar daarbij wil ze wel goede, heldere cijfers zien en een goede, heldere afweging. Ze wil graag helpen deze gemeente weer gezond te maken. Haar vraag is of ze daar de kans voor krijgt. Volgens het college zal het nog wel tien of vijftien jaar duren voor het komt tot een verdere samenwerking of een samengaan met andere gemeenten. D66/GroenLinks betwijfelt dat. Het gaat deze fractie niet om de vraag of er al een verkenners in zicht is. Wil de gemeente de regie houden, dan zal ze daar niet op moeten wachten. Ze zal zelf samenwerking moeten zoeken met de partners die zij wenst. D66/GroenLinks is ook niet onder de indruk van de argumenten dat bij uitstel de renovatiekosten hoger worden, dat de gemeente mee moet doen met de loting bij de provincie en dat er al een medewerker is flauwgevallen. Dat laatste is natuurlijk te betreuren, maar inwoners die de klappen in het sociale domein te verwerken krijgen, zullen ook flauwvallen. Daar heeft GBP in de commissievergadering terecht een opmerking over gemaakt. Wat de bouwkosten betreft: die hebben nu al een hoogtepunt bereikt. Misschien moet het bouwplan dus maar worden aangepast om die kosten te drukken. Dat een gerenoveerd pand gemakkelijker verkocht wordt en meer opbrengt, is volgens deskundigen ook discutabel. D66/GroenLinks maakt zich zorgen over de mogelijkheid van een budgetoverschrijding bij de aanbesteding. Er is ook nog op geen enkele manier gekeken naar de frictiekosten en de kosten van tijdelijke huisvesting. Daar moet toch een inschatting van kunnen worden gemaakt. Komt de portefeuillehouder voor die kosten nog met een aanvullende budgetvraag bij de raad? En wat gebeurt er als de kosten van de aanbesteding boven de 1,8 miljoen euro uitkomen? Het is onverantwoord om op dit moment dit budget beschikbaar te stellen. Daarvoor zijn er nog te veel vragen die op een antwoord wachten. Over die vragen zal eerst een echt gesprek moeten komen, binnen de raad en met het college. Intussen wil D66/GroenLinks zeker met oplossingen komen. Misschien kan het allemaal wat simpeler, waarbij in ieder geval geld bespaard kan worden op energie en onderhoud. Grote knelpunten in de huisvesting kunnen eventueel worden opgelost door uit te wijken naar De Heerdt. Voor het sociale domein zijn er mogelijkheden aan de Eperweg. D66/GroenLinks doet de suggestie om de inwoners te vragen wat het hun waard is om dit gebouw – waar zoveel aan moet gebeuren – in stand te houden, als er tegelijk zoveel moet worden bezuinigd in het sociale domein. Uit onderzoek blijkt dat inwoners hechten aan de historische waarde van het raadhuis, maar dat ze kunnen leven met verkoop als de publieke functie van het pand wordt bewaard. Op verschillende plekken in Nederland is in overleg met inwoners een koper gezocht om een soortgelijk gebouw in stand te kunnen houden. Misschien is een constructie mogelijk waarbij de trouwzaal in gebruik kan blijven. D66/GroenLinks vindt het jammer dat dergelijke mogelijkheden niet aan de raad en de inwoners zijn voorgelegd. Bij de manier van besturen waar nu voor gekozen is, stopt elk gesprek. Mevrouw Landman leest ten slotte het amendement van haar fractie voor, met de toelichting. Aan het eind van die toelichting staat 'november 2020'; dat moet 'november 2019' zijn.

De heer Tuinman: Voor de ChristenUnie-SGP is het niet meer de vraag of het raadhuis gerenoveerd moet worden, maar wanneer en tegen welke kosten het moet gebeuren. De fractie onderschrijft de stelling dat niets doen geen optie is. Ze vindt dat het college helder heeft toegelicht waarom de renovatie niet kan worden uitgesteld. De discussie gaat nu over de vraag hoe dit project zich verhoudt tot de voorgestelde bezuinigingen. Die vraag zal onder de inwoners ook onderwerp van gesprek zijn, al heeft de fractie daar tot nu toe niets over gehoord. In augustus 2015 heeft de raad besloten om dit raadhuis als bestuurscentrum te behouden. De ChristenUnie-SGP vindt dat de raad 3,5 jaar later niet voor de gevolgen van dat besluit moet wegllopen. Wat toen de argumentatie was, is terug

te vinden in het raadsvoorstel dat nu voorligt. Daar moet niet aan worden getornd. De keus voor variant C1 wordt in het raadsvoorstel helder onderbouwd. Wat de kosten betreft: de jaarlijkse exploitatiekosten zullen zichzelf voor een groot deel terugbetalen. De kapitaallasten, onderhoudskosten en kosten van nutsvoorzieningen zullen immers lager zijn. In de commissievergadering schetsten sommige fracties het beeld dat de inwoners door deze investering worden opgezadeld met een extra last van 1,8 miljoen euro. Dat beeld is ook terug te vinden in het amendement van D66/GroenLinks. Volgens de ChristenUnie-SGP klopt dat niet met de feiten. Het enige minpunt is dat de lening die moet worden aangegaan en de onttrekking aan de reserve gebouwen een negatief effect hebben op de balanspositie van de gemeente. De fractie gaat ervanuit dat het college er alles aan zal doen om bij de provincie een zo hoog mogelijk subsidiebedrag binnen te halen. Dan hoeft de reserve niet onnodig te worden aangesproken. Verder zijn er schaalvoordelen te behalen als de renovatie kan worden gecombineerd met de herontwikkeling van de gemeentewerf en haar omgeving, of met andere projecten die op stapel staan. De ChristenUnie-SGP stemt in met het raadsvoorstel en zal daarom de ingediende amendementen en motie niet steunen.

De heer Volkers: De VVD is ervan overtuigd dat er wat met het raadhuis moet gebeuren, maar vindt de timing ongelukkig. Beloften die in het verleden zijn gedaan en moties en amendementen die in vorige jaren zijn aangenomen, lijken nu terzijde te worden gelegd. De reden is dat de provincie tot drie keer toe een harde eis heeft gesteld. Met die houding respecteert de provincie niet de besluitvorming in de raad. In de subsidievoorwaarden is de genoemde eis overigens niet te vinden. Het blijkt te gaan om de interpretatie van een provinciale ambtenaar. Op het gebied van participatie willen de coalitiepartijen de nieuwe vormen van democratie introduceren. Dan is het vreemd dat moties en amendementen om de burgers bij de plannen te betrekken niet worden uitgevoerd. Als het college participatie in zijn programma heeft staan, moet het daarnaar handelen. Dat geldt ook als het gaat om een politiek gevoelig onderwerp als het raadhuis. In de ARI 2018-35 wordt verwezen naar de raad van 18 december 2017. Toen heeft de raad een besluit genomen over een procesaanpak. Daarin is onder andere sprake van een informatieavond voor de inwoners in 2018. In dezelfde vergadering is een amendement van de PvdA en D66/GroenLinks besproken. Daarin werd de ontwikkeling van een communicatieplan beoogd, voor de periode vanaf eind 2017 tot het moment van besluitvorming over het benodigde krediet. In dat communicatieplan moesten de inwoners nadrukkelijk worden uitgenodigd kennis te nemen van de plannen en de onderliggende argumentatie. Er zou ook ruimte moeten zijn voor het uitwisselen van ideeën. Een meerderheid van twaalf raadsleden heeft met het genoemde amendement ingestemd. Er gebeurt echter niets mee. De VVD vraagt de wethouder of burgerparticipatie nu niet meer nodig is. Mag de burger alleen nog wat vinden van een plan dat al is goedgekeurd? De heer Tuinman wees er terecht op dat het investeren van 1,8 miljoen euro iets anders is dan het exploiteren van dat bedrag. Tegelijk is de pijn in de samenleving wel degelijk reëel. Een jaarlijkse bezuiniging van 1,8 miljoen euro is nu eenmaal een forse ingreep. De raad heeft uitgesproken dat hij de weg die in het verleden is ingeslagen niet kan blijven volgen, omdat de gemeente krap bij kas zit. Dan moet de raad echter niet alleen offers vragen van de maatschappij, maar ook kritisch naar de eigen uitgaven kijken. De gemeentesecretaris stelde in de commissievergadering dat de extra last volledig wordt gecompenseerd door opbrengsten. Volgens de heer Volkers ligt dat genuanceerder. Het plan bevat een post van 20.000 euro dat gedurende 25 jaar uit de reserve wordt gehaald. Er lijkt sprake te zijn van een creatieve oplossing, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de exploitatiekosten per jaar 20.000 euro hoger liggen. De VVD wil graag van de wethouder horen waarom het plan zo gepresenteerd is dat dit element er niet in naar voren komt. In het amendement van GBP wordt het budget beperkt tot 1 miljoen euro. Als de gemeente het genoemde bedrag van 20.000 euro niet uit de kas wil halen, is die 1 miljoen euro het budget waar ze op uitkomt. In de ARI 2017-137 is aangegeven dat voor achterstallig onderhoud 200.000 euro nodig is. Er is 500.000 euro nodig voor energie en comfort. Dan blijft er nog 300.000 euro over voor functionele aanpassingen. Binnen het budget van 1 miljoen euro kunnen dus op het gebied van kwaliteit en duurzaamheid heel wat slagen worden gemaakt. Wat de subsidie van de provincie betreft mag de gemeente meedoen aan een loting. Het is lang

niet zeker of die loting positief uitvalt. Dan is het beter een plan te maken dat past bij de stand van deze gemeente. Er moet niet meer worden uitgegeven dan er is. Intussen is de politieke werkelijkheid aan het verschuiven door het besluit van de provincie om een verkenner aan te stellen. Ook om die reden vindt de VVD dat het plan beperkter zou moeten zijn. In de commissievergadering heeft de fractie geadviseerd de besluitvorming uit te stellen tot later in het jaar, wanneer een integrale afweging kan worden gemaakt. Dat advies vindt ze terug in het amendement van D66/GroenLinks. Ze zal dat amendement dan ook steunen.

De heer Kampherbeek sluit zich volledig aan bij de woorden van de ChristenUnie-SGP. Het amendement van GBP vindt hij niet helder. Hij vraagt hoe het in variant A zit met de energiehuishouding en dergelijke zaken. Verder leest hij nergens wat de kosten zijn van deze variant. Het is hem ook niet duidelijk wat de zonnepanelen en dergelijke uit de motie met deze optie te maken hebben. Wat het amendement van D66/GroenLinks betreft: de raad heeft in november 2018 een begroting en een meerjarenprogramma vastgesteld.

Daarin stonden cijfers die zo klaar als een klontje waren. Mevrouw Landman interrumpeert: haar fractie heeft niet met die begroting ingestemd. De heer Kampherbeek weet dat. Volgens hem was D66/GroenLinks ook tegen het participatieproces. Overigens waren mevrouw Landman en hij vorige week samen tevreden over de eerste bijeenkomst in dat verband. Daar wil hij het graag bij houden. Hij hoopt dat de volgende avonden ook het nodige inzicht geven. Participatie houdt in dat men kan reageren op concrete plannen die voorliggen. Waarom mevrouw Landman nog weer wijst op het samenvallen van dit plan met allerlei financiële ontwikkelingen begrijpt hij niet. Hij wijst erop dat de integrale afweging die zij voorstaat, kan plaatsvinden bij de behandeling van de Perspectiefnota en de Begroting 2020. Het verband met deze investering van 1,8 miljoen euro is hem echter niet duidelijk.

De heer Horst: Renovatie van het raadhuis is hard nodig, zeker gezien het feit dat de discussie erover al een aantal jaren voortduurt. In 2015 heeft de raad – terecht – unaniem een stokje gestoken voor het idee om het gebouw te verkopen. Het pand is destijds geschonken door de familie Van Meurs. Deze week is het precies 90 jaar geleden dat hier de eerste raadsvergadering werd gehouden. Wat de PvdA betreft moet het gebouw voor altijd het eigendom van de gemeente blijven. De raad moet trots zijn op dit stukje historie van Heerde. Veel inwoners hebben hier herinneringen liggen. Het is *de* trouwlocatie van deze gemeente en het is de plek waar elk jaar de gevallenen uit de oorlog worden herdacht en de bevrijding wordt gevierd. Verder is het een gezichtsbepalend pand in het centrum van dit dorp, zeker nadat de voorkant een paar jaar geleden is opgeknapt. Nu de raad unaniem heeft besloten in dit pand te blijven zitten, hoort daarbij dat hij zijn verantwoordelijkheid neemt. De raad heeft de renovatie meerdere keren als een hete aardappel voor zich uitgeschoven. Op dit moment zijn er weer fracties die betwijfelen of het er de tijd voor is, gezien de bezuinigingen waar de gemeente voor staat. Het uitstellen van de beslissing heeft echter al geleid tot een lagere provinciale subsidie en tot hogere bouwkosten. Een klein beetje rekenwerk leert dat het gaat om een verlies van 500.000 euro. Ook dat is geld van de inwoners. De renovatie had er tien jaar van kunnen worden gedekt. Een nieuw uitstel gaat de inwoners weer een dergelijk bedrag kosten. Die consequentie durft de PvdA niet voor haar rekening te nemen. Uit de bespreking blijkt dat alle fracties het eens zijn over de noodzaak van renovatie. Iedereen kan zien hoe dit gebouw eraan toe is. Daarnaast zijn er nog de eisen die de landelijke overheid stelt. Voor 2024 moet alle asbest uit het gebouw verwijderd zijn. Dat het plan midden in de ombuigingen valt, is inderdaad ongelukkig. De les van het verleden is echter dat men zich kan afvragen wanneer het wel goed uitkomt. Ook in 2017 was het perspectief niet rooskleurig. In de commissie zeiden sommige fracties dat ze het plan in de huidige context niet met droge ogen kunnen uitleggen aan de inwoners. De vraag is echter of men het *wil* uitleggen en zo ja, *hoe* men het dan doet. In dit verband geeft de heer Horst een gesprek weer dat hij tijdens de eerste participatieavond heeft gevoerd met een inwoner. Soortgelijke gesprekken heeft hij die avond – en ook daarna – vaker gehad. Hij heeft het verschil uitgelegd tussen het bedrag van 1,8 miljoen euro voor het raadhuis en het vergelijkbare bedrag voor de ombuigingen. Het eerste staat voor 45.200 euro per jaar in de boeken. Dat is 2,5% van het bedrag dat jaarlijks bezuinigd moet worden. Per inwoner

komt het neer op 2,43 euro per jaar. Bovendien is dat bedrag van 45.200 euro volledig gedekt binnen de begroting, doordat bespaard wordt op onderhoud en energielasten en doordat een deel van de reserve gebouwen wordt benut. De renovatie leidt tot een waardevermeerdering van het gebouw. Uitstel betekent dat de gemeente de subsidie van de provincie misloopt. Deze uitleg riep bij de gesprekspartner de vraag op waarom twee andere raadsleden hem dit niet konden vertellen en waarom de gemeente het niet communiceerde. De heer Horst heeft hem toen verteld over het communicatieplan waar de gemeente mee bezig is. Het gesprek maakte wel de noodzaak duidelijk van een adequate actualisatie van dat communicatieplan. De PvdA roept de wethouder op om daar zo spoedig mogelijk mee te komen en de raad daarin mee te nemen. Alle nadruk moet liggen op een optimale communicatie met de inwoners. Bij het raadslidmaatschap hoort dat er keuzes worden gemaakt, en ook dat genomen beslissingen correct worden uitgelegd aan de burgers. Plaatselijke ondernemers moeten bij de renovatie van het raadhuis een belangrijke rol krijgen. Dat moet een eis zijn bij de aanbesteding. Bij de verhuizing van de ambtelijke organisatie naar het nieuwe gemeentekantoor speelden lokale ondernemers ook een grote rol. Dat zorgde toen voor veel draagvlak bij de bevolking. In het hele proces moet de raad goed worden meegenomen, zodat hij niet voor onverwachte verrassingen komt te staan. Als de wethouder het daarmee eens is, kan de PvdA met dit raadsvoorstel instemmen.

Wethouder Cegerek erkent dat het samenvallen van dit plan met de bezuinigingsronde een lastig element is en moeilijk valt uit te leggen. Daarom heeft het college in de zomer van vorig jaar aangegeven even met het plan te willen wachten. Het werd echter steeds duidelijker dat niets doen geen optie is. De indruk moet ook niet worden gewekt dat de discussie nu pas begint. Dit dossier heeft een behoorlijke voorgeschiedenis. In 2015 is besloten dat dit gebouw het bestuurscentrum van Heerde blijft. De discussie daarover moet niet steeds opnieuw worden gevoerd. Over variant A (amendement GBP) is al eerder gesproken. In principe heeft de raad al een aantal stappen doorlopen die leiden tot de keus van variant C1. Dat heeft ook de basis gevormd voor de subsidieaanvraag bij de provincie. Een keus voor variant A zou betekenen dat minder subsidie wordt toegekend. Verder is deze variant niet voor 1 miljoen euro te realiseren. Het architectenbureau heeft de kosten berekend op minimaal 1,4 miljoen euro. Dat is dan ook nog volgens het prijspeil van 2017. Het is niet mogelijk de renovatie te beperken tot de binnenkant: kozijnen en beglazing horen nu eenmaal ook bij de buitenkant. Bij de sanitaire voorzieningen wordt in variant C1 ook naar een belangrijk aspect als toegankelijkheid gekeken. In variant A is daar minder aandacht voor. De zonnepanelen, het verwijderen van asbest en dergelijke zaken zitten in alle varianten, ook in C1. Variant C1 kan worden opgeplust tot energielabel B, terwijl de varianten A en B niet verder komen dan label C. Op de lange termijn is bij C1 dus sprake van een inverteernde effect. Klimaat en ventilatie zijn in deze variant meegenomen. In variant A is dat niet gebeurd. Binnen het bedrag van 1 miljoen euro zou dat ook niet kunnen. Er werd min of meer een grapje gemaakt over het flauwvallen van een medewerker, maar dat is niet terecht. De heer Van Ommen interrumpeert. De wethouder keek naar hem bij die opmerking, maar hij voelt zich niet aangesproken. Hij heeft alleen gezegd dat mensen die met bezuinigingen in het sociale domein te maken krijgen ook flauwvallen. Wethouder Cegerek vindt in ieder geval dat de problemen met de arbeidsomstandigheden serieus moeten worden genomen. Daarvoor is variant A ontoereikend. De heer Volkers vindt dat de wethouder hier te kort door de bocht gaat. Uit de stukken heeft hij opgemaakt dat de klimaat- en de arbomaatregelen ook binnen een budget van 1 miljoen euro kunnen worden uitgevoerd. Daar zijn in het verleden ook ARI's over verschenen. Wethouder Cegerek ontkent niet dat binnen dat bedrag onderdelen kunnen worden opgepakt. Het totaal van wat nodig is, zal echter een stuk duurder uitvallen. Dat in variant A op dit gebied minder elementen zijn meegenomen, blijkt ook wel uit de energielabel die daaruit komt. Op de duur komt de gemeente dan toch weer voor een extra kostenpost te staan. De provinciale subsidie maakt het op dit moment mogelijk om de maatregelen te nemen die nodig zijn. Die subsidie is ook de reden waarom het besluit nu moet worden genomen. Als de gemeente dat geld misloopt, gaan de extra kosten zich opstapelen. De praktijk heeft geleerd dat de bouwkosten zomaar 20% hoger

kunnen worden. Dan wordt het nog moeilijker om het verhaal uit te leggen aan de inwoners. De heer Volkers vindt het vervelend dat de provincie de gemeente, althans voor zijn gevoel, chanteert met haar subsidie. Hij wijst erop dat de raad een besluit heeft genomen over een communicatieplan. Daarbij ging het niet om communicatie achteraf, zoals de PvdA zojuist zei, maar vanaf het begin. Het is belangrijk dat de burgers netjes worden meegenomen. Daar moet de provincie niet tussen gaan zitten. De heer Horst vindt dat het niet nodig is de houding van de provincie uit te leggen als chantage. Deze gemeente wil graag subsidie krijgen voor haar renovatieplan en de provincie verbindt daar bepaalde voorwaarden aan. Dat doet de gemeente zelf ook in haar subsidiebeleid. De heer Kampherbeek wijst de heer Volkers op pagina 6 van het raadsvoorstel. Daar staat dat het aanbestedingstraject pas wordt opgestart als er duidelijkheid is over de subsidie en nadat het communicatietraject is afgelopen. De gemeente blinkt misschien niet uit in communicatie, maar het is niet vol te houden dat ze er niets aan heeft gedaan. De heer Volkers denkt dat het amendement van 18 december 2017 voldoende duidelijk was over het meenemen van de inwoners. Er is een bepaalde volgorde afgesproken en die volgorde wordt steeds weer doorkruist door de provincie. De heer Horst wijst op de notulen van de betreffende raadsvergadering. Daaruit blijkt dat VVD-wethouder Van Dijk wat meer ruimte vroeg op dit punt. De burgers mochten wel meedenken, maar niet meebeslissen. Dat is meegenomen in het communicatieplan, dat vervolgens door de commissie is besproken en goedgekeurd. Het ligt dus wat genuanceerder dan de VVD het nu voorstelt. De heer Volkers merkt op dat de VVD voor het amendement heeft gestemd. Dat de wethouder de lijn van het college volgde en probeerde wat meer ruimte te krijgen, was logisch. De heer Horst vindt dat dit punt niets te maken heeft met het volgen van een coalitielijn. In de vorige raadsperiode zat de VVD in de coalitie en de PvdA in de oppositie, maar beide partijen waren voor variant C1. Wat dat betreft is de PvdA dus consistent gebleven. Wethouder Cegerek vervolgt haar beantwoording. Dat de provincie haar spelregels heeft veranderd, is iets waar de gemeente geen invloed op heeft. De gemeente moet zich er vooral van bewust zijn dat er nu een kans ligt die zij moet benutten. Het amendement van D66/GroenLinks beoogt uitstel van de besluitvorming tot de behandeling van de perspectiefnota. Dat betekent dat de genoemde kans wordt gemist. De subsidieaanvraag moet immers voor 1 februari a.s. worden ingediend. Het gaat niet om kleine bedragen: 300.000 tot mogelijk 500.000 euro. De gemeente voldoet aan de criteria om aan de loting mee te doen, maar dan moet de raad wel een besluit nemen over de financiële middelen. Dat is een duidelijke voorwaarde van de provincie. De wethouder maakt zich er hard voor om het geld binnen te halen. Daarom pleit ze er sterk voor dat de fracties samen over de streep komen. Alle fracties weten wat het is om bestuurlijke verantwoordelijkheid te moeten nemen. Iedereen weet ook dat de gemeente met bezuinigingen te maken heeft, maar dat het net zo goed haar taak is om te investeren. Verder weten alle fracties dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft om een goed werkgever te zijn voor haar personeel. Politiek die alleen bedreven wordt vanuit financiële overwegingen biedt geen perspectief. Zo'n politiek doet ook tekort aan de historische waarde van dit pand en aan het belang dat de inwoners eraan hechten. De wethouder heeft soortgelijke gesprekken gevoerd als de heer Horst. Ze heeft ervaren dat de inwoners het verhaal begrijpen als het goed wordt uitgelegd. Wat het bedrag van 20.000 euro betreft: met de reserve gebouwen heeft de gemeente gespaard voor onderhoud. Dat onderhoud kan nu in één keer worden opgepakt, met gebruikmaking van de provinciale subsidie. De heer Volkers vraagt waarom dan niet direct het hele bedrag van 500.000 euro uit die reserve wordt gehaald. Dan hoeft de gemeente minder te lenen. Wethouder Cegerek antwoordt dat deze handelwijze wordt voorgeschreven door het BBV. Wat het communicatieplan betreft: dat zal geactualiseerd worden zodra de raad besloten heeft dat de renovatie kan doorgaan. Dat de inwoners bij het plan worden betrokken, staat er al in. Het college juicht het van harte toe als lokale ondernemers mee gaan doen met de aanbesteding. De wethouder heeft ook al gehoord dat er ondernemers zijn die dat willen. Volgens de regels moet er echter wel een openbare aanbesteding plaatsvinden. Wat de kosten van een tijdelijke verhuizing betreft: als de aanbesteding geweest is, kan een planning worden gemaakt en pas daarna valt een berekening van die kosten te maken. Misschien kunnen de werkzaamheden in dit gebouw – of sommige daarvan – tijdens een gedeelte van de bouwperiode gewoon doorgaan. Daar

valt nu nog niets over te zeggen. Wat de mogelijkheid van een fusie met andere gemeenten betreft: er is nog geen verkenner in zicht en er ligt nog geen blauwdruk. Verder heeft de nieuwe Commissaris van de Koning in een interview gezegd dat hij een ander standpunt heeft over herindeling. Het is dus nog maar de vraag hoe de provincie een en ander gaat oppakken. Deze raad kan een discussie voeren over de vraag of hij al dan niet een fusie wil, maar dat kan hij niet in zijn eentje doen. De wethouder ziet bij de gemeenten in de omgeving niet dezelfde handreiking in de richting van Heerde als D66/GroenLinks in de richting van die gemeenten wil doen. Resumerend geeft de wethouder aan dat het college de beide amendementen en de motie ontraadt. Ze wil wel toezeggen dat het laatste punt van het dictum van de motie zal worden uitgevoerd. Er komt dus een gemeentelijke toezichthouder en de raad wordt geïnformeerd zoals in dit punt wordt gevraagd.

Tweede termijn

Mevrouw Landman herhaalt dat D66/GroenLinks niet zit te wachten op een verkenner. Het gaat deze fractie ook niet direct om een fusie, maar zij wil wel graag dat de gemeente zelf het initiatief neemt tot een verdere samenwerking. Daar heeft de raad een aantal jaren geleden ook unaniem toe besloten. Wat de besluiten uit 2015 en 2017 betreft wijst mevrouw Landman er nog een keer op dat de financiële realiteit nu anders is. Volgens haar zou het de raad sieren als hij die eerdere besluitvorming zou willen heroverwegen. Ze vindt het een genante vertoning als raadsleden de ene avond bij de inwoners moeten zitten om over bezuinigingen van bijna 2 miljoen euro te praten en de andere avond in deze raadzaal om bijna 2 miljoen euro beschikbaar te stellen. Dat de beide bedragen van een verschillende orde zijn, begrijpt zij wel. De investering van 1,8 miljoen kan echter maar één keer worden gedaan, terwijl er ook andere wensen liggen waar de raad wat mee moet. Het is de vraag of er dan wel zo'n uitgebreide renovatie moet plaatsvinden. De heer Kampherbeek interrumpeert. Hij begrijpt niet waarom mevrouw Landman steeds op het aambeeld van die twee bedragen van bijna 2 miljoen euro blijft hameren. Op pagina 21 van de begroting staat uitgebreid aangegeven op welke punten bezuinigd moet worden omdat de gemeente te weinig geld krijgt. Zo is er in de raad over gesproken en zo wordt erover gesproken met de burgers. Het gaat om structurele zaken. De investering van 1,8 miljoen euro is een heel ander verhaal; dat is een eenmalige uitgave. Mevrouw Landman weet dat ook wel en ze probeert het de burgers zo ook uit te leggen. Haar punt is dat de gemeente 25 jaar vastzit aan een bedrag van 20.000 euro dat uit de reserve moet komen. Dat geld kan ook ergens anders aan worden besteed. Wat dat betreft wil zij een afweging kunnen maken. De heer Kampherbeek: Datzelfde bedrag wordt nu al standaard uitgegeven aan te hoge energiekosten. Mevrouw Landman heeft al gezegd dat daar wat aan gedaan moet worden. Ze begrijpt ook dat daar geld mee gemoeid is, maar ze wil daarnaar kijken in samenhang met de andere dingen die nodig zijn.

De heer Van der Rhee vindt het betoog van mevrouw Landman onsamenhangend. Volgens hem vergelijkt zij appels met peren, terwijl ze zelf ook wel begrijpt dat die twee niet met elkaar te vergelijken zijn. Ze is het ermee eens dat er nodig wat moet veranderen, maar schuift dat tegelijk voor zich uit. Haar punt is dat er een integrale afweging moet komen, maar dan gebeurt er voorlopig niets met het raadhuis, loopt de gemeente de subsidie mis en worden de kosten hoger. Als alles op de manier van D66/GroenLinks aan elkaar gekoppeld moet worden, werkt dat verlamdend op het geheel. In plaats van appels en peren wordt het dan zelfs een balkenbrij, waar niemand iets van kan maken en die ook nog nergens naar smaakt. Mevrouw Landman: Met het voorstel dat nu voorligt lijkt de raad visieloos bezig te zijn. Het wordt een hapsnapbeleid. Er is geen oog voor wat op de lange termijn allemaal moet gebeuren. D66/GroenLinks heeft die visie wel. Er moet een planning komen voor wat per jaar moet worden uitgevoerd. De heer Van der Rhee ontkent dat er sprake is van een hapsnapbeleid. Dit plan is al heel lang onderweg. De raad heeft het al een keer uitgesteld vanwege de bevrozing van het budget. Het is nu tijd om er een besluit over te nemen. De andere zaken die door D66/GroenLinks worden genoemd, staan in het coalitieakkoord en komen dus vanzelf aan de orde. Ook daar zal de raad besluiten over nemen, zodra het er de tijd voor is. De ChristenUnie-SGP vindt het niet juist om alles op één hoop gebeuren, met als gevolg dat er nu niets gebeurt.

Mevrouw Grotenhuis sluit zich bij deze woorden aan. De indruk moet niet worden gewekt dat er een wanordelijk financieel beleid wordt gevoerd als op dit moment over deze investering een afzonderlijk besluit wordt genomen. Ook het CDA betreurt het dat in het sociale domein bezuinigingen moeten plaatsvinden. Dat ligt echter aan het feit dat de gemeente al jarenlang te weinig geld uit Den Haag krijgt. Tegelijk is het gewoon noodzakelijk om te investeren in de renovatie van het raadhuis. Dat komt helaas op hetzelfde moment als de bezuinigingen, maar het is wel een investering in de toekomst. Als er nu niets aan dit gebouw wordt gedaan, moet de gemeente er over een paar jaar uit. Mevrouw Landman denkt niet dat de fracties hier samen uitkomen. Het is duidelijk dat de meerderheid van de raad geen integrale afweging wil. In de visie van D66/GroenLinks zou dat wel moeten gebeuren.

De heer Volkers denkt, gehoord de discussie, aan een tussenvoorstel. De raad zou akkoord kunnen gaan met dit voorstel, in de verwachting dat ze subsidie krijgt van de provincie. Het zal misschien een half jaar duren voordat over die subsidie duidelijkheid komt. In die tijd gaat de gemeente verder met het participatietraject over de bezuinigingen. Mocht aan het eind van dat traject blijken dat de subsidie er niet komt, dan kan de raad alsnog overwegen om het plan bij te stellen. Daarbij kan dan gebruik worden gemaakt van de input van de burgers. Het is inderdaad jammer om de subsidie te laten lopen, maar als de gemeente straks pech heeft bij de loting geeft het een vervelend gevoel om aan de duurste variant vast te zitten. De heer Volkers denkt dat met zijn tussenvoorstel het draagvlak voor het plan in de raad wel eens groter zou kunnen worden.

De heer Van Ommen is het eens met alle sprekers die vinden dat de raad niet alles voor zich uit moet schuiven. Het amendement van GBP houdt in dat een onderscheid wordt gemaakt tussen wat echt nodig is en wat minder hard nodig is. De opmerking van de wethouder dat er aandacht moet zijn voor het personeel dat hier werkt, gaf de heer Ommen het gevoel dat zijn fractie het belang van renoveren niet zou onderkennen. In de toelichting op het amendement heeft GBP juist benadrukt dat de werkomstandigheden in dit gebouw ver onder de maat zijn en dat de noodzaak om te renoveren dus groot is. De heer Van Ommen wil graag weten waar hij in de stukken kan vinden dat variant A 1,4 miljoen euro zou kosten. Hij kwam wel bedragen tegen die dichtbij de 1 miljoen euro liggen. Het lijkt hem ook vreemd dat het verschil met variant C1 financieel gezien maar klein is, terwijl variant A de meest eenvoudige is en C1 de meest uitgebreide. Hij hoopt op brede steun voor het amendement van zijn fractie. Het roept immers op tot actie en het kijkt tegelijk kritisch naar de kosten. Beide elementen hoort hij naar voren komen in de bijdragen van de andere fracties.

De heer Horst gaat nog in op de amendementen en de motie. Zijn fractie kiest, in lijn met eerdere uitspraken, voor variant C1 en wijst daarom het amendement van GBP af. De wethouder gaf aan dat variant A 1,4 miljoen euro kost, volgens het prijspeil van 2017. In het huidige dekkingsvoorstel zit vanwege de gestegen bouwkosten al een indexatie van 20% over één jaar. Recent bleek dat die kosten nog behoorlijk verder gaan stijgen. Als met al wordt variant A dus nogal wat duurder dan 1,4 miljoen euro. Bovendien is de PvdA er niet voor om een deel van het plan uit te stellen. De opmerking van de VVD dat het bedrag van 1 miljoen euro een neutrale dekking zou zijn, verdient nuancering. Variant A bevat immers minder maatregelen op het gebied van klimaat en duurzaamheid. Daardoor klopt het bedrag voor de vermindering van de energielasten niet meer. Intussen is de PvdA wel positief over het feit dat GBP met een amendement en een motie is gekomen. Dat deze fractie inhoudelijk meedenkt, verdient waardering. De PvdA kan ook niet meegaan met het amendement van D66/GroenLinks. Uitstel tot de behandeling van de perspectiefnota is geen optie, omdat de gemeente dan de subsidie misloopt en voor hogere bouwkosten komt te staan. Het is de heer Horst ook niet duidelijk waar D66/GroenLinks precies voor gaat. Aan de ene kant vindt die fractie het noodzakelijk dat er wat gebeurt; aan de andere kant bepleit zij uitstel tot een integrale afweging kan worden gemaakt. De motie van GBP krijgt evenmin de steun van de PvdA. Daar heeft de fractie in de eerste termijn al de nodige argumentatie voor gegeven.

De heer Kampherbeek laat weten dat het CDA de beide amendementen en de motie afwijst. De fractie is het wel eens met de uitvoering van punt 6 van de motie, zoals de wethouder heeft toegezegd.

De heer Van Ommen heeft inmiddels gezien waar het bedrag van 1,4 miljoen euro voor variant A te vinden is. Hij begrijpt dat het wel geen optie zal zijn om binnen de 1 miljoen euro te blijven. Met de motie heeft zijn fractie geprobeerd wat suggesties in die richting te geven. Hij is blij dat daar waardering voor is. Verder bedankt hij de wethouder voor haar
5 toezegging dat er een gemeentelijke ambtenaar komt die het proces gaat monitoren. De heer Volkers reageert nog op de opmerking van de heer Horst dat variant A minder energiemaatregelen zou bevatten. In de stukken van 2017 staat zowel bij variant A als bij variant C1 dat verduurzaming een basiselement is.

10 Wethouder Cegerek heeft veel waardering voor de positieve grondhouding van GBP met betrekking tot de renovatie. Ze hoopt dat ze de fractie ervan heeft kunnen overtuigen dat variant A niet voor 1 miljoen euro gerealiseerd kan worden. Het bedrag van 1,4 miljoen euro staat inderdaad in het stuk van 13 november 2017. In de commissievergadering is al aangegeven dat het college de renovatie in principe voor 1,8 miljoen euro wil laten
15 uitvoeren. Mocht dat bedrag toch overschreden dreigen te worden, dan zal het college eerst kijken naar de mogelijkheid van een kostenoptimalisatie. In ieder geval komt het college weer bij de raad voordat er meer geld wordt uitgegeven. De wethouder begrijpt het tussenvoorstel van de VVD, maar wijst erop dat bij een positief raadsbesluit de aanbesteding niet kan worden uitgesteld. Uitstel van die aanbesteding zou ook tot hogere
20 kosten leiden. Overigens moet de renovatie ook zonder subsidie voor 1,8 miljoen euro kunnen worden uitgevoerd. De wethouder hoopt dat de VVD alle argumenten die zij heeft genoemd in de overwegingen wil meenemen. Ze wil graag met een breed gedragen besluit bij de provincie kunnen komen.

25 De voorzitter vraagt of de beide amendementen en de motie gehandhaafd worden. Dat blijkt het geval te zijn.

Besluit: Het amendement van D66 wordt verworpen met 4 stemmen voor (D66/GroenLinks en VVD) en 12 stemmen tegen (ChristenUnie-SGP, CDA, GBP en PvdA).
30 Het amendement van GBP wordt verworpen met 3 stemmen voor (GBP) en 13 stemmen tegen (overige fracties).

De motie van GBP wordt verworpen met 3 stemmen voor (GBP) en 13 stemmen tegen (overige fracties).

Het voorstel van het college wordt aangenomen met 11 stemmen voor (ChristenUnie-SGP, CDA, PvdA en VVD) en 5 stemmen tegen (GBP en D66/GroenLinks).
35

Stemverklaringen:

De heer Volkers vindt het jammer dat de wethouder zijn tussenvoorstel niet heeft omarmd. Hij denkt dat het wel in de geest van de raad is om de burgers bij het plan te
40 betrekken. Daar is destijds niet voor niets een amendement over aangenomen. In zijn hart gaat hij ervanuit dat de wethouder toch in de geest van zijn tussenvoorstel zal handelen. Hij hoopt dan ook dat er alsnog een heroverweging komt als de subsidie niet doorgaat. Met die kanttekening stemt de VVD met het voorstel in.

De heer Van Ommen: GBP vindt dat zeker niet gewacht moet worden met renoveren. De
45 uitleg over de verschillende varianten is voor een deel te begrijpen, maar roept voor een deel ook weer nieuwe vragen op. GBP kan zich voorstellen dat de wethouder graag met een breed gedragen besluit bij de provincie wil komen. De fractie ziet echter tot haar spijt geen mogelijkheid om akkoord te gaan met dit voorstel.

50 De voorzitter bedankt alle fracties voor hun bijdragen aan de beraadslagingen. Hij vindt dat het op een fijne manier tot besluitvorming is gekomen. Er is een lange weg gegaan, er hebben heel wat discussies plaatsgevonden, maar nu kan dan toch een start worden gemaakt met de renovatie van het raadhuis.

6. (A) Vaststelling bestemmingsplan Vosbergerweg 28b / Kavelweg 12

55

Besluit: Zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het college aangenomen.

7. (A) Borgstelling lening energiecoöperatie Heerde Energiek

Besluit: Zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het college aangenomen.

8. (A) Concept Bestuursagenda GGD NOG 2019-2023

Besluit: Zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het college aangenomen.

9. Ingekomen stukken en mededelingen

Ter kennisneming	
9.1.	Brief 13 december van Raad van State met kennisgeving start procedure bestemmingsplan Tankstation Zwarteweg
9.2.	Brief 2 januari van de Commissaris van de Koning met ontheffingsbesluit waarnemend burgemeester
A: Ter afdoening in handen van het college stellen	
9.3.	Brief 3 december van een inwoner over de fietsstraat tussen Duisterestraat en Klaproosweg naast Kamperweg
9.4.	Brief 3 december van een inwoner over het vernieuwen van het fietspad Elburgerweg/Engweg in kern Heerde
9.5.	Brief 3 januari van een inwoner over het Kozakkenstandbeeld in Veessen
9.6.	Brief 10 januari van een inwoner over de zondag openstelling van supermarkten
B: Ter voorbereiding nadere besluitvorming in handen van het college stellen	
9.7.	Brief 5 december van een inwoner met een zienswijze op 'Ontwerpbestemmingsplan Ontwikkelingsgebieden, Kamperweg 76'
9.8.	Brief 17 december van Gasunie Transport Services B.V. met zienswijze ontwerpbestemmingsplan ontwikkelingsgebieden 13 ^e herziening (Parallelweg 7 te Wapenveld)
9.9.	E-mail 21 december van een rolstoeltaxichauffeur met een notitie over verkeer remmende maatregelen
C: Ter kennisname: vermelding memo's actieve raadsinformatie	
9.10.	2018-73 Stand van zaken accommodatiebeleid privatisering
9.11.	2018-74 Verlenging Samenwerkingsovereenkomst Basismobiliteit provincie Gelderland
9.12.	2018-75 Overstap arbeidsmarktregio
9.13.	2018-76 Nadere regels jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerde 2019
9.14.	2018-77 Regionaal jaarwerkplan 'Beschermd Thuis' 2019 - 2020
9.15.	2018-78 Verkenning samenwerking Zwolle -Heerde-H2O BV
9.16.	2019-01 Terugblik verloop jaarwisseling
D: Ter kennisname: vermelding memo's beantwoording raadstoezegging	
9.17.	2019-01 Overlast wilde zwijnen Wapenveld
9.18.	2019-02 Horeca MFC Vorchten aanpassing horeca
9.19.	2019-03 Apeldoorns Kanaal
9.20.	2019-04 Verkeersmaatregelen schoolzone Rhijnsberg

Er zijn geen vragen of opmerkingen over de ingekomen stukken.

10. Actualium

Er is geen actualium ingediend.

11. Sluiting

De voorzitter bedankt alle deelnemers aan deze belangrijke vergadering voor hun inbreng. Aan het feit dat hij deze vergadering heeft mogen leiden, zal hij goede herinneringen bewaren. Hij sluit de vergadering om 21.16 uur.

5

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Heerde
op 18 februari 2019.

10

, griffier

, voorzitter